

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. kovo 27 d. Nr. 21RE-298

(AG-52/06-2026)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Vytauto Kurpuveso, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės (pranešėja),

sekretoriaujant R. M.,

dalyvaujant pareiškėjui V. A.,

atsakovės viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros įgaliotiems atstovams A. M. ir J. Š.-J.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo V. A. skundą atsakovei viešajai įstaigai Lietuvos energetikos agentūrai dėl viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas V. A. (toliau – pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti atsakovės viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros (toliau – Agentūra, LEA) 2026 m. sausio 9 d. sprendimą Nr. duomenys neskelbtini (Komisijos pastaba: turėtų būti Nr. duomenys neskelbtini) „Dėl jungtinio projekto „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ projekto Nr. duomenys neskelbtini finansavimo skyrimo rašto panaikinimo ir mokėjimo prašymo nevertinimo“ (toliau – ir Sprendimas), įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, įpareigoti instituciją pašalinti padarytą pažeidimą ar įvykdyti kitą Komisijos nurodymą.

Paašikino, kad nesutinka su Sprendimu, nes 2024 m. gruodžio 23 d. pareiškėjo atliktas 300 Eur banko pavedimas iš UAB „X“ sąskaitos buvo skirtas už konsultaciją ir dokumentų parengimą teikiant Agentūrai paraišką paramai gauti, o ne už saulės modulių ar kitų komponentų pirkimą ir darbų atlikimą. Šis mokėjimas nesukūrė rangos teisinių santykių ir nereiškė projekto įgyvendinimo pradžios, jokie saulės elektrinės montavimo darbai iki paraiškos pateikimo dienos nebuvo pradėti. Pareiškėjo teigimu, tai įrodo kitas 8750 Eur mokėjimas, atliktas 2025 m. rugsėjo 19 d. Gavus mokėjimą 2025 m. rugsėjo 19 d. buvo atlikta įrangos rezervacija ir traktuojama kaip sutartinių įsipareigojimų vykdymo ir saulės modulių ar kitų komponentų pirkimo ir darbų atlikimo pradžia. Agentūra, įvertinusi projekto vykdytojo 2025 m. lapkričio 27 d. per paraiškų surinkimo įrankį pateiktą 2025 m. sausio 17 d. abiejų šalių pasirašytą Saulės elektrinės rangos sutarties Nr. duomenys neskelbtini Specialiąją dalį ir 2024 m. gruodžio 19 d. abiejų šalių pasirašytą Sutarties Nr. duomenys neskelbtini Bendrąją dalį, nevertino per paraiškų surinkimo įrankį toliau surinktų dokumentų, kurie yra svarbūs priimtam sprendimui, nes per klaidą buvo įkeltas ne tas dokumentas ir dėl to buvo teikiamas paašikininimas (b. l. 40–41).

Komisijos posėdyje pareiškėjas paaiškino, kad pasitikėjo rangovu UAB „S“ (toliau – Rangovas), jam sumokėjo 300 Eur ir Rangovas parengė paraišką. 300 Eur mokėjimą padarė pagal sutartį, kaip buvo numatyta sutartyje. Kai LEA atmetė paraišką, kreipėsi į Rangovą dėl jo nekompetencijos ir Rangovas pateikdavo naują sutartį pasirašyti. Ištaisė sutarties datą, o 300 Eur mokėjimo sąlygos sutartyje neištaisė. Komisijai su skundu teikė jau trečią sutarties versiją.

Atsakovė Agentūra atsiliepiu į pareiškėjos skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Agentūra nurodo Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (toliau – Įstatymas) 13¹ straipsnio 1 dalies 15 punktą ir pažymi, kad Agentūra įtraukta į Strateginio valdymo sistemos dalyvių, galinčių atlikti jungtinių projektų (toliau – JP) vykdytojų funkcijas, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 (4 punktas). Agentūra vykdo Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšomis finansuojamo JP „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ vykdytojo funkcijas, vadovaudamasi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – PAFT), 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ aprašo 2 priedas „2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ veiklos „Gamintojų ir gaminančių vartotojų investicijos į naujų atsinaujinančių energijos išteklių gamybos pajėgumų sukūrimą“ poveiklės „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ projektų finansavimo sąlygų aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. 1-265 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos energetikos plėtros programos pažangos priemonės Nr. 03-001-06-03-02 „Didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, užtikrinant atsinaujinančių išteklių integraciją į elektros tinklus“ aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) bei kitais Europos Sąjungos (toliau – ES) ir nacionalinės teisės aktais.

Agentūra nurodo Aprašo 2.1, 2.10.5, 2.10.21, 5.1, 9.1 papunktį, PAFT 261, 263, 264, 270, 271, 272, 273 punktą, Kvietimo teikti paraiškas finansuoti JP „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ projektus, kvietimo Nr. 03-005-J-0001-J04 (toliau – Kvietimas) 2.6.10 papunktį ir pažymi, jog pareiškėjas žinojo (turėjo žinoti) apie Apraše ir Kvietime nustatytus reikalavimus (tai, jog iki Paraiškos pateikimo Agentūrai dienos jokia saulės elektrinės komponentų pirkimo pardavimo sutartis negalėjo būti sudaryta), nes pasirašė pareiškėjo deklaraciją (pasirašyta paties pareiškėjo elektroniniu parašu 2025 m. sausio 14 d.).

Agentūra paaiškino, kad 2025 m. sausio 16 d. gavo pareiškėjo paraišką Nr. duomenys neskelbtini (toliau – Paraiška) pagal 2024 m. gruodžio 19 d. paskelbtą Kvietimą teikti paraiškas finansuoti JP „Investicinė parama saulės elektrinėms sausumoje“ projektus. LEA, įvertinusi gautą Paraišką, 2025 m. rugsėjo 18 d. raštu Nr. duomenys neskelbtini (toliau – Raštas dėl finansavimo skyrimo) skyrė iki 11 004,16 Eur finansavimą saulės elektrinės įrengimui, adresu duomenys neskelbtini. Projekto vykdytojas 2025 m. lapkričio 20 d. pateikė LEA mokėjimo prašymą Nr. duomenys neskelbtini (toliau – Mokėjimo prašymas). LEA, patikrinusi Mokėjimo prašymą su priedais bei siekdama tinkamai įvertinti pateiktus dokumentus ir informaciją, 2025 m. lapkričio 26 d. per paraiškų surinkimo įrankį paprašė Projekto vykdytojo pateikti saulės elektrinės įrangos įsigijimo ir (ar) montavimo sutartį. Projekto vykdytojas 2025 m. lapkričio 27 d. per paraiškų surinkimo įrankį pateikė 2025 m. sausio 17 d. Pareiškėjo ir Rangovo fizinius parašais pasirašytą Saulės elektrinės įrengimo sutarties Nr. duomenys neskelbtini specialiąją dalį (toliau – Sutarties specialioji dalis) ir

2024 m. gruodžio 19 d. šalių fiziniais parašais pasirašytą Saulės elektrinės įrengimo sutarties Nr. duomenys neskelbtini bendrąją dalį (toliau – Sutarties bendroji dalis) (toliau kartu – Sutartis). LEA, patikrinusi Sutartį bei siekdama tinkamai įvertinti pateiktus dokumentus ir informaciją, 2025 m. lapkričio 27 d. per paraiškų surinkimo įrankį paprašė Projekto vykdytojo pateikti Sutarties specialiosios dalies 3.2.1 papunktyje nurodyto mokėjimo įvykdymą patvirtinantį banko sąskaitos išrašą. Projekto vykdytojas 2025 m. gruodžio 5 d. pateikė 2025 m. gruodžio 4 d. pasirašytą paaiškinimą, kuriame nurodyta, kad dėl klaidos Sutarties specialiosios dalies 3.2.1 papunktyje nurodytas 300 Eur mokėjimas Rangovui buvo įvykdytas iš UAB „X“, o ne iš Projekto vykdytojo banko sąskaitos; kad siekiant ištaisyti klaidą, Projekto vykdytojas 2025 m. gruodžio 4 d. įvykdė kitą 300 Eur mokėjimą Rangovui (toliau – Paaiškinimas dėl mokėjimo). Projekto vykdytojas LEA taip pat pateikė 2025 m. gruodžio 2 d. Projekto vykdytojo pasirašytą paaiškinimą, kuriame nurodyta, kad 2025 m. lapkričio 27 d. pateikta Sutartis yra neteisinga dėl teksto klaidos (toliau – Paaiškinimas dėl sutarties), ir kartu pridėjo kitas, nei buvo teiktos anksčiau, 2025 m. sausio 17 d. Projekto vykdytojo ir Rangovo fiziniais parašais pasirašytos Saulės elektrinės įrengimo sutarties Nr. duomenys neskelbtini bendrąją ir specialiąją dalis. Projekto vykdytojas 2025 m. gruodžio 8 d. per paraiškų surinkimo įrankį pateikė UAB „X“ 2024 m. gruodžio 1 d. – 2025 m. gruodžio 3 d. banko sąskaitos išrašą ir Projekto vykdytojo 2025 m. gruodžio 4 d. banko sąskaitos išrašą. LEA nustatė, kad 2024 m. gruodžio 23 d. mokėjimas, kurio paskirtyje nurodyta „Pagal saulės elektrinės sutartį duomenys neskelbtini“ ir kuris atitinka Sutarties specialiosios dalies 3.2.1 ir Sutarties bendrosios dalies 11.1 papunkčiuose nurodytas sąlygas (300 Eur avanso suma (toliau – avansas, 300 Eur mokėjimas) pervedama siekiant, kad Sutartis įsigaliotų), įvykdytas iki Paraiškos pateikimo dienos (2025 m. sausio 16 d.). vadovaujantis interneto svetainėje www.rekvizitai.lt pateikta informacija, nustatyta, jog Projekto vykdytojas yra UAB „X“ vadovas (direktorius). Patikrinus 2025 m. gruodžio 4 d. banko sąskaitos išrašą, nustatyta, kad 2025 m. gruodžio 4 d. buvo įvykdytas kitas Projekto vykdytojo 300 Eur mokėjimas Rangovui, kurio paskirtyje nurodyta „Saulės elektrinės įrengimo sutartis duomenys neskelbtini“. LEA konstatavo, kad Projekto vykdytojui 2024 m. gruodžio 19 d. sudarius Sutarties bendrąją dalį ir 2024 m. gruodžio 23 d. atlikus 300 Eur dydžio avansą (toliau – avansas) Rangovui pagal Sutartį, Sutartis įsigaliojo. Atitinkamai Projekto vykdytojas pradėjo įgyvendinti Sutarties sąlygas ir įsipareigojimus, tai yra, pradėjo JP projekto įgyvendinimą iki Paraiškos pateikimo dienos (2025 m. sausio 16 d.). Todėl Projekto vykdytojas nesilaikė Aprašo 9.3 ir Kvietimo 2.6.10 papunkčiuose nustatytų reikalavimų. Be to, Pareiškėjas, pildydamas Paraišką, neteisingai patvirtino, jog JP projekto išlaidos yra tinkamos finansuoti tik nuo Paraiškos pateikimo dienos. Dėl šių faktinių aplinkybių Agentūra 2026 m. sausio 9 d. sprendimu Nr. duomenys neskelbtini (toliau – ir skundžiamas sprendimas) panaikino Raštą dėl finansavimo skyrimo.

Agentūra laiko svarbiomis šias aplinkybes: Sutarties bendrąją dalį šalys pasirašė 2024 m. gruodžio 19 d., kuri pagal Sutarties Bendrosios dalies 11.1 papunktyje nurodytas sąlygas (Projekto vykdytojui 2024 m. gruodžio 23 d. atlikus 300 Eur mokėjimą Rangovui, kuris yra pirmasis Projekto vykdytojo atliktas mokėjimas pagal Sutartį, ir kuris Projekto vykdytojo nepagrįstai įvardijamas kaip mokėjimas už konsultaciją ir dokumentų parengimą) įsigaliojo 2024 m. gruodžio 23 d. ir galioja iki Sutarties pilno įvykdymo. Pats Projekto vykdytojas su Rangovu pasirašydamas Sutartį susitarė dėl jos įsigaliojimo, darbų atlikimo ir kitų sąlygų. Todėl Projekto vykdytojo ir Rangovo teisiniai santykiai, kilę iš Sutarties, kuri jau 2024 m. gruodžio 23 d. (Projekto vykdytojui atlikus avanso mokėjimą Rangovui) buvo įsigaliojusi, turi būti suprantami tik taip, kaip pagal Sutartį šalys viena kitai įsipareigojo (pvz., Rangovas atlikti darbus, pareiškėjas – sumokėti avansą ir t.t.). Kitoks Sutarties interpretavimas, aiškinimas ir bandymas tuo įrodyti, kad Projekto vykdytojas buvo sąžiningas bei nepradėjo JP projekto (pasirašius Sutartį ir atlikus 300 Eur mokėjimą Rangovui) yra netinkamas bei nepagrįstas. LEA skundžiamą sprendimą priėmė nustačiusi, kad Sutarties Specialiosios dalies 3.2.1 papunktyje nurodyta 300 Eur dydžio suma yra avansas, patvirtinantis šalių įsipareigojimus, kylančius iš Sutarties. Todėl pareiškėjo bandymas įrodyti, kad Rangovui atliktas avanso mokėjimas buvo skirtas

„už konsultaciją ir dokumentų parengimą teikiant LEA paraišką paramai gauti“, teigiant, kad JP projekto pradžia yra sietina su Projekto vykdytojo 2025 m. rugsėjo 19 d. Rangovui atliktu 8750 Eur mokėjimu, nurodytu Sutarties specialiosios dalies 3.2.2 papunktį, yra atmestinas kaip nepagrįstas.

2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius su visais pakeitimais (toliau – BBIR arba Reglamentas) 2 straipsnio 23 punkte nustatyti trys atskiri alternatyvūs kriterijai, kuriems įvykus konstatuojama darbų pradžia: 1) su investicija susijusių statybos darbų pradžia; 2) pirmasis teisiškai privalomas įsipareigojimas užsakyti įrenginius; 3) bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama. Nagrinėjamu atveju darbų pradžia siejama su 2024 m. gruodžio 19 d. pasirašyta Sutartimi, pagal BBIR 2 straipsnio 23 punkte nustatytą antrąjį kriterijų, t. y., pirmuoju teisiškai privalomu įsipareigojimu užsakyti įrenginius. Aprašo 9.3 papunktyje nustatyta, iki kada negali būti pradėtas JP projekto įgyvendinimas. T. y., terminas susietas su paraiškos pateikimo diena (kaip yra nurodyta BBIR). Iki šios dienos pareiškėjas negali sudaryti saulės elektrinės įrangos pirkimo – pardavimo sutarties. Pagal Aprašo ir Kvietimo nuostatas, esminę reikšmę turi pats Sutarties pasirašymo iki Paraiškos pateikimo dienos faktas. Todėl LEA laiko nepagrįstu pareiškėjo skundo argumentą, kad Sutarties pasirašymas ir avanso atlikimas Rangovui negali būti laikomi JP projekto pradžia. Projekto vykdytojas 2025 m. gruodžio 2 d. LEA pateiktame Paaškinime dėl sutarties nenurodė priežasčių ir nepateikė įrodymų, pagrindžiančių, kodėl Sutarties Bendroji dalis turi būti laikytina neteisinga. Projekto vykdytojo Paaškinimas dėl sutarties yra neišsamus ir nepagrįstas įrodymais, todėl nekeičia LEA konstatuoto fakto, kad Sutartis įsigaliojo po Projekto vykdytojo atlikto 300 Eur mokėjimo Rangovui (2024 m. gruodžio 23 d.). Taigi Projekto vykdytojas JP Projektą pradėjo iki Paraiškos pateikimo, nesilaikydamas Kvietime ir Apraše nustatytų reikalavimų. Pareiškėjas, kaip juridinis asmuo, turi būti rūpestingas bei atidžiai vykdyti savo veiklą. Šiuo atveju pareiškėjas, sudaręs ir pasirašęs Sutartį bei sumokėjęs Rangovui avansą pagal Sutartį iki Paraiškos pateikimo dienos, prisiėmė visas rizikas dėl tokių atliktų veiksmų ir jų pasekmių. LEA, nustačiusi, kad JP projektas yra netinkamas finansuoti pagal jau minėtus Aprašo 9.3 ir Kvietimo 2.6.10 papunkčius, privalo finansavimo sprendimą panaikinti ir neišmokėti skirto finansavimo. Apraše ar Kvietime nėra nuostatos, leidžiančios priimti kitokį sprendimą, nei yra priimtas skundžiamu sprendimu.

Komisijai patenkinus pareiškėjo skundą, būtų pažeistos kitų pareiškėjų ir/ar JP projektų vykdytojų, kurie negavo skirto finansavimo, nes neatitiko reikalavimų neįsirengti saulės elektrinės iki paraiškos pateikimo ar dėl šių priežasčių atsiėmė paraiškas, ar nepateikė paraiškų pagal paskelbtą šį Kvietimą, teisės gauti finansavimą. Tai yra, būtų pažeistas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) nurodytas lygiateisiškumo principas. skundžiamas sprendimas, LEA įsitikinimu, atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktuose įtvirtintus individualiam administraciniam aktui nustatytus reikalavimus, yra teisėtas ir nėra pagrindo jį naikinti pareiškėjo skunde nurodytais motyvais (b. l. 67–75, 123).

Komisijos posėdyje Agentūros atstovai palaikė atsakovės poziciją, išdėstyta atsiliepime, ir prašė skundą atmesti. Atstovė J. Š.-J. akcentavo, kad Sutartis įsigaliojo 2024 m. gruodžio 23 d. Atsakovės poziciją grindė ir Reglamento 2 straipsnio 23 punkto antruoju kriterijumi.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Agentūros 2026 m. sausio 9 d. sprendimo Nr. duomenys neskelbtini, kuriuo atsakovė panaikino Raštą dėl finansavimo ir paliko Mokėjimo prašymą nevertintą, teisėtumo.

Agentūra skundžiamu sprendimu konstatavo, kad pareiškėjas nesilaikė Aprašo 9.3 ir Kvietimo 2.6.10 papunkčių reikalavimų nepradėti projekto įgyvendinimo iki Paraiškos pateikimo dienos. Atsakovė vertino, kad pareiškėjas, 2024 m. gruodžio 19 d. sudaręs Sutarties bendrąją dalį ir 2024 m.

gruodžio 24 d. pagal Sutartį sumokėjęs avansą Rangovui, pradėjo įgyvendinti sutarties Sąlygas iki Paraiškos pateikimo dienos.

Įstatymas nustato bendruosius energetikos veiklos Lietuvos Respublikoje tikslus, taip pat energetikos sektoriaus valstybinio valdymo, reguliavimo, priežiūros ir kontrolės teisinius pagrindus, visuomeninių santykių vykdant energetikos veiklą bendruosius kriterijus, sąlygas ir reikalavimus, pagrindines valstybės energetikos politikos vystymosi kryptis (1 straipsnio 1 dalis).

Pagal Įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalies 15 punktą, Agentūra yra viešoji įstaiga, kurios vienintelė savininkė yra valstybė. Agentūra administruoja ir (ar) įgyvendina priemones, įskaitant finansinės paskatos priemones, kuriomis didinamas energijos vartojimo efektyvumas ir saugumas, vystoma atsinaujinančių energijos išteklių energetikos plėtra.

PAFT (akto redakcija, galiojusi nuo 2024 m. gruodžio 15 d. iki 2025 m. kovo 6 d.) reglamentuojama iš 2021–2027 metų Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų lėšų ir (ar) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – EGADP) lėšų, ir (ar) iš dalies iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, kuriomis prisidedama prie ES lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo, finansuojamų pavienių ir jungtinių projektų (toliau kartu – projektas), įgyvendinamų pagal 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą (toliau – Investicijų programa) ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, patvirtintą 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (toliau – Planas „Naujos kartos Lietuva“), atrankos, finansavimo ir įgyvendinimo tvarka (1 punktas).

PAFT 261 punkte nurodyta, kad JP vykdytojas, laikydamasis lygiateisiškumo, nešališkumo, skaidrumo, profesionalumo, efektyvumo, konfidencialumo principų, inicijuoja JP, prižiūri ir užtikrina tinkamą JP įgyvendinimą.

Vadovaujantis PAFT 263 punktu, kiekvienas JP projektas turi atitikti taisyklių 47 ir 48 punktuose nustatytus reikalavimus dėl projektų atitikties projektų atrankos kriterijams. PAFT 264 punkte nurodyta, jog JP vykdytojas turi atlikti skaidrią ir viešą JP projektų atranką ir užtikrinti, kad būtų atrinkti JP projektai, atitinkantys projektų atrankos kriterijus. Investicijų programos ir Plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklėse nustatyta tvarka nustatant ir keičiant projektų bendruosius atrankos kriterijus ir projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, turi būti užtikrintas vienodų sąlygų taikymo principas – pagal tam tikrą kvietimą teikti paraiškas visoms paraiškomis turi būti taikomi vienodi projektų bendrieji atrankos kriterijai ir projektų specialieji ir (arba) prioritetiniai atrankos kriterijai, taip pat vienodi projektų bendrųjų atrankos kriterijų ir projektų specialiųjų ir (arba) prioritetinių atrankos kriterijų vertinimo principai.

Vadovaujantis PAFT 270 punktu, JP projekto vykdytojas privalo, įgyvendindamas JP projektą, pasiekti numatytus JP projekto rezultatus ir laikytis Taisyklėse, kvietime teikti paraiškas JP projektui ir JP projekto vykdytojui nustatytų reikalavimų. Pagal PAFT 271 punktą JP projekto vykdytojas turi užtikrinti su JP projekto įgyvendinimu susijusių dokumentų ir informacijos prieinamumą JP vykdytojui ir sudaryti sąlygas JP vykdytojui įsitikinti šios informacijos pagrįstumu. Pagal šių taisyklių 273 punktą, JP projekto vykdytojas už patirtas išlaidas ir pasiektus rezultatus atsiskaito JP vykdytojui. JP vykdytojo nurodymu JP projekto vykdytojas, teikdamas informaciją apie JP projekto dalyvius ir rengdamas JP projekto mokėjimo prašymus, naudoja formas, kurioms pritarė darbo grupė ir kurios skelbiamos svetainėje *esinvesticijos.lt*.

Pagal Aprašo (redakcija, galiojusi nuo 2024 m. gruodžio 20 d. iki 2025 m. sausio 24 d.) 2.10.1 papunktį, remiama JP projektų veikla – saulės elektrinių iki 500 kW (toliau – mažos galios saulės elektrinės) įrengimas (neapima jau pastatytos saulės elektrinės galios didinimo). Aprašo 2.10.5 papunktyje nurodyta, kad Paraiškos finansuoti JP projektą (toliau – paraiškos) teikiamos, vertinamos ir atrankamos vadovaujantis PAFT, kvietime teikti paraiškas nustatyta tvarka ir JP vykdytojo vidaus procedūrų aprašu.

Aprašo 2.10.21 papunktyje nustatyta, jog kaip įrodymą, kad pasiekti JP projekto rezultatai, JP projekto vykdytojas su galutiniu mokėjimo prašymu turės pateikti: kvietime teikti paraiškas nurodytų mažos galios saulės elektrinės įsigijimą (tapimą elektrinės savininku) pagrindžiančių dokumentų,

kuriuose būtų nurodyta saulės elektrinės įrengtoji galia, ir atliktus darbus įrodančių dokumentų kopijas (2.10.21.1 papunktis); mažos galios saulės elektrinės techninius duomenis (įrenginio pasą ir (ar) techninę specifikaciją) (2.10.21.2 papunktis); gamintojai: leidimą gaminti elektros energiją (kai taikoma), arba rangovo deklaraciją elektros tinklų operatoriui, kad darbai baigti, elektrinėms, kurių įrengtoji galia yra ne didesnė nei 100 kW; gaminantys vartotojai: VERT įrenginių techninės būklės patikrinimo aktą–pažymą elektrinėms, kurių įrengtoji galia yra didesnė nei 100 kW arba rangovo deklaraciją elektros tinklų operatoriui, kad darbai baigti, elektrinėms, kurių įrengtoji galia yra ne didesnė nei 100 kW (2.10.21.3 papunktis); įrengtos mažos galios saulės elektrinės fotonuotraukos (įskaitant techninių parametrų nuotraukas) (2.10.21.4 papunktis); PEB ir AIEB statusą patvirtinanti informacija (2.10.21.5 papunktis).

Pagal Aprašo 5.1 papunktį, pagal Aprašą JP projektams teikiama valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje. Finansavimas, skiriamas kaip valstybės pagalba JP projektams yra investicinė pagalba, kuri teikiama pagal Reglamento (ES) Nr. 651/2014 41 straipsnio 5 dalį, 6 dalį, 7 dalies a punktą, atsižvelgiant į I skyriaus nuostatas bei 1 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus apribojimus arba pagal *De minimis* reglamentus.

Vadovaujantis Aprašo 9.1 papunkčiu, JP ir JP projekto išlaidos turi atitikti PAFT išdėstytus projekto išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimus. Jeigu JP projektas, kuriam prašoma finansavimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 651/2014, pradedamas įgyvendinti (sudaroma mažos galios saulės modulių ar kitų Aprašo 9.2 papunktyje išvardytų komponentų pirkimo-pardavimo sutartis arba pradedami montavimo darbai) iki paraiškos pateikimo JP vykdytojui dienos, visas JP projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas. Kai valstybės pagalba teikiama pagal *De minimis* reglamentus, JP projektas gali būti pradėtas įgyvendinti nuo 2023 m. birželio 22 d. (Aprašo 9.3 papunktis).

Kvietimo 2.6.10 papunktyje nustatyta, kad jeigu JP projektas, kuriam prašoma finansavimo, pradedamas įgyvendinti iki paraiškos pateikimo Agentūrai dienos (pasirašoma kvietimo 2.6 papunkčio 7 dalyje išvardytų komponentų pirkimo–pardavimo sutartis arba pradedami montavimo darbai), visas JP projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.

Pagal Reglamento 2 straipsnio 23 punktą, darbų pradžia – su investicija susijusių statybos darbų pradžia arba pirmasis teisiškai privalomas įsipareigojimas užsakyti įrenginius, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, žiūrint, kuris įvykis pirmesnis. Žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas ir galimybių studijų vykdymas, darbų pradžia nelaikomi. Perėmimo atveju darbų pradžia laikomas momentas, kai įsigyjamas su įsigyta įmone tiesiogiai susijęs turtas.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje ne kartą yra nurodęs, kad administraciniame sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas (žr., pvz., LVAT 2025 m. gruodžio 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2865-602/2025). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022 ir kt.). LVAT savo jurisprudencijoje ne kartą yra konstatavęs, kad VAĮ 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar

kitokį valdžios institucijos sprendimą (žr., pvz., LVAT 2024 m. lapkričio 29 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2024-520/2024).

Bylos medžiaga nustatyta, kad pareiškėjas 2025 m. sausio 16 d. pateikė Agentūrai Paraišką, kurią įvertinusi Agentūra 2025 m. rugsėjo 18 d. Raštu dėl finansavimo skyrimo skyrė iki 11 004,16 Eur finansavimą saulės elektrinės įrengimui, adresu duomenys neskelbtini. Pareiškėjas 2025 m. lapkričio 20 d. pateikė LEA Mokėjimo prašymą. Agentūrai per paraiškų surinkimo įrankį paprašius Projekto vykdytojo pateikti saulės elektrinės įrangos įsigijimo ir (ar) montavimo sutartį, pareiškėjas pateikė tarp pareiškėjo ir Rangovo UAB „S“ 2024 m. gruodžio 19 d. pasirašytą Saulės elektrinės įrengimo sutarties Nr. duomenys neskelbtini bendrąją dalį ir 2025 m. sausio 17 d. Saulės elektrinės įrengimo sutarties Nr. 3207 specialiąją dalį. Ginčas dėl šių aplinkybių byloje nekyla.

Iš Komisijai į bylą Agentūros pateiktos 2024 m. gruodžio 19 d. Sutarties bendrosios dalies matyti, kad Rangovas įsipareigojo savo jėgomis, priemonėmis, medžiagomis ir rizika atlikti darbus – suprojektuoti ir įrengti Sutarties specialiojoje dalyje 2 punkte numatytą saulės elektrinę (toliau – Darbus) ir perduoti Darbų rezultatą užsakovui Sutartyje nustatyta tvarka (1.1 punktas). Užsakovas įsipareigojo atsiskaityti su Rangovu Sutarties specialiosios dalies 3 punkte numatyta tvarka ir terminais (3.2.4 punktas). Sutarties kaina yra nurodyta Sutarties specialiosios dalies 3 punkte (2.1 punktas). Sutarties bendrosios dalies 11.1 punkte nustatyta, kad Sutartis įsigalioja ją pasirašius ir užsakovui sumokėjus specialiojoje dalyje nurodytą avansinį mokėjimą ir pasibaigia ją tinkamai įvykdžius. <...> Užsakovui nesumokėjus specialiojoje dalyje nurodyto avansinio mokėjimo per 5 (penkias) kalendorines dienas nuo Sutarties gavimo dienos, Sutartis neįsigalioja, o Rangovas turi teisę pateikti naują pasiūlymą dėl Sutarties sudarymo Užsakovui nurodydamas Sutarties projekte kitokias sąlygas, įskaitant Sutarties kainą (11.1 punktas).

Agentūra Komisijai į bylą pateikė tarp pareiškėjo ir Rangovo sudarytos 2025 m. sausio 17 d. Sutarties specialiąją dalį, kurioje nurodyta, kad šią rangos sutartį sudaro Sutarties bendroji dalis ir Sutarties specialioji dalis. Sutarties specialiosios dalies 3.1 punkte nurodyta, kad Sutarties kaina yra 17 500 Eur (įskaitant PVM). Mokėjimai atliekami tokia tvarka: 300 Eur mokeskis sumokamas sutarties pasirašymo dieną, šis mokeskis įskaičiuojamas į bendrą sutarties kainą, nurodytą 3.1 punkte (3.2.1 punktas); 50 proc. nuo 3.1 punkte nurodytos bendros kainos, t. y. 8 750 Eur, sumokama per 5 (penkias) kalendorines dienas po LEA paramos patvirtinimo dienos (avansinis mokėjimas) (3.2.2 punktas). Likusi suma nuo 3.1 punkte nurodytos bendros kainos sumokama per 3 (tris) kalendorines dienas po saulės elektrinės deklaracijos pateikimo/ patvirtinimo Energijos skirstymo operatoriui (ESO).

Pažymėtina, kad tokio turinio Sutarties bendrąją ir specialiąją dalis vertino Agentūra, priimdama skundžiamą sprendimą, todėl pateiktomis Sutarties nuostatomis vadovaujasi ir Komisija. Pareiškėjas kartu su skundu yra pateikęs Komisijai kitokio turinio 2025 m. sausio 17 d. Saulės elektrinės įrengimo sutarties 3207 specialiąją dalį, tačiau ji šioje byloje nevertinama. LEA, atsakydama į Komisijos paklausimą, 2026 m. kovo 13 d. raštu Nr. duomenys neskelbtini patvirtino, kad tokio turinio sutarties ir PVM sąskaitos faktūros, kurią su skundu Komisijai pateikė pareiškėjas, nebuvo gavusi iš pareiškėjo ir nevertino priimdama Sprendimą (b. l. 129–131, 133–134, 150).

Taigi pagal Sutarties bendrosios dalies 11.1 punktą ir Sutarties specialiosios dalies 3.2.1 punktą, Sutartis įsigaliojo nuo jos pasirašymo ir 300 Eur mokesčio sumokėjimo Rangovui.

Komisijai į bylą pateiktas UAB „X“ sąskaitos išrašas, iš kurio matyti, kad UAB „X“ 2024 m. gruodžio 23 d. atliko 300 Eur mokėjimą UAB „S“ (Rangovui), mokėjimo paskirtyje įrašydama „Pagal saulės elektrinės sutartį duomenys neskelbtini“. Sprendime nurodyta, kad, LEA, vadovaudamasi viešai prieinama informacija, nustatė, jog UAB „X“ direktorius yra pareiškėjas, dėl to ginčo byloje nekyla. Pareiškėjas 2025 m. gruodžio 4 d. paaiškinime Agentūrai nurodė, kad LEA paprašius pateikti mokėjimo išrašus, pastebėjo klaidą – 300 Eur mokėjimas UAB „S“ atliktas iš UAB „X“, o ne iš pareiškėjo sąskaitos; kad siekiant ištaisyti šią klaidą 300 Eur mokėjimas UAB „S“ atliktas 2025 m. gruodžio 4 d. Pareiškėjas skunde teigia, kad 2024 m. gruodžio 23 d. mokėjimas, atliktas iš UAB „X“ sąskaitos, buvo skirtas už konsultacijas ir dokumentų parengimą paraiškai Agentūrai pateikti, bet ne už saulės modulių ar kitų komponentų pirkimą ir darbų atlikimą.

Komisija sutinka su atsakovės Sprendimo išvada bei jos atsiliepimo, Komisijos posėdyje išsakytais argumentais, kad 2024 m. gruodžio 23 d. 300 Eur mokėjimas atitinka Sutarties specialiosios dalies 3.2.1 ir Sutarties bendrosios dalies 11.1 papunkčiuose nurodytas sąlygas ir atliktas iki Paraiškos pateikimo dienos.

Kaip minėta, vadovaujantis paties pareiškėjo su Rangovu sudarytos Sutarties nuostatomis, sudarius Sutarties bendrąją dalį ir 2024 m. gruodžio 23 d. atlikus 300 Eur dydžio mokėjimą Rangovui, Sutartis įsigaliojo. Pareiškėjo skundo argumentai dėl mokėjimo klaidos dėl žemiau nurodytų motyvų vertintini kritiškai ir laikytini jo gynybine pozicija, juolab, kai šią, kaip pareiškėjas nurodo, klaidą, pareiškėjas pastebėjo tik po Agentūros prašymo pateikti Sutarties specialiosios dalies 3.2.1 papunktyje nurodyto mokėjimo įvykdymą patvirtinantį banko sąskaitos išrašą.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.50 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad prievolę visiškai ar iš dalies gali įvykdyti trečiasis asmuo, išskyrus atvejus, kai šalių susitarimas ar prievolės esmė reikalauja, kad skolininkas ją įvykdytų asmeniškai. Taigi, nors Sutarties su Rangovu šalimi šiuo atveju buvo tik pareiškėjas (ne UAB „X“), teisės aktai nedraudžia įvykdyti prievolę už kitą asmenį, kai šalis siejusi sutartis nebuvo asmeninio pobūdžio. 2024 m. gruodžio 23 d. Rangovui atlikto 300 Eur mokėjimo paskirtyje buvo aiškiai nurodyta „Pagal saulės elektrinės sutartį duomenys neskelbtini“, t. y. mokėjimo paskirtis būtų pagal tarp pareiškėjo ir Rangovo sudarytą sutartį. Komisijos posėdyje pareiškėjas paaiškino, kad 300 Eur mokėjimą padarė pagal sutartį, kaip buvo numatyta sutartyje. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo skundo argumentai, jog 2024 m. gruodžio 23 d. mokėjimas nereiškė rangos sutarties teisinių santykių, taip pat atmestini. Byloje esantys faktiniai duomenys patvirtina, kad pareiškėjas Paraišką Agentūrai pateikė vėliau negu pasirašė Sutartį su rangovu ir atliko jam 300 Eur mokėjimą.

Pažymėtina, jog Reglamentas yra tiesiogiai taikomas teisės aktas, todėl ginčo santykius reglamentuojančios Reglamento nuostatos šiame ginče yra taikomos tiesiogiai. Kaip minėta, Reglamento 2 straipsnio 23 punkte nustatyti trys atskiri alternatyvūs kriterijai, kuriems įvykus konstatuojama darbų pradžia, t. y. 1) su investicija susijusių statybos darbų pradžia; 2) pirmasis teisiškai privalomas įsipareigojimas užsakyti įrenginius; 3) bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama. Reglamento 2 straipsnio 23 punkte taip pat nurodyta, jog darbų pradžia nustatoma atsižvelgiant kuris iš nurodytų trijų įvykių įvyko pirmesnis. Šiuo atveju pagal Reglamento 2 straipsnio 23 punktą pirmasis įvykis, kuris laikomas darbų pradžia, yra būtent 2024 m. gruodžio 19 d. įvykęs Sutarties bendrosios dalies pasirašymas ir 2024 m. gruodžio 23 d. atliktas 300 Eur mokėjimas, su kuo susietas Sutarties įsigaliojimas, t. y. antrasis alternatyvusis Reglamento 2 straipsnio 23 punkto kriterijus „pirmasis teisiškai privalomas įsipareigojimas užsakyti įrenginius“. Komisija pažymi, jog Sprendime nėra nurodyta Reglamento 2 straipsnio 23 punkto nuostata, tačiau šis Sprendimo trūkumas negali būti laikomas savarankišku pagrindu panaikinti Sprendimą.

Atsižvelgusi į visa tai, kas išdėstyta, įvertinusi byloje esančius duomenis ir vadovaudamasi nurodytu teisiniu reglamentavimu, Komisija prieina prie išvados, kad nagrinėjamu atveju LEA Sprendime pagrįstai nustatė, jog pareiškėjas 2024 m. gruodžio 19 d. sudaręs Sutarties Bendrąją dalį ir 2024 m. gruodžio 23 d. esant Rangovui sumokėtam avansui bei įsigaliojus Sutarčiai, pradėjo JP projekto įgyvendinimą iki Paraiškos pateikimo dienos (2025 m. sausio 16 d.) ir, vadovaudamasi Aprašo 9.3 papunkčio ir Kvietimo 2.6.10 papunkčio nuostatomis, pagrįstai panaikino raštą dėl finansavimo skyrimo ir Mokėjimo prašymą paliko nevertintą. Ginčijamas Sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis, teisės aktų normomis, atitinka esminius VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatytus administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, todėl nėra pagrindo jį panaikinti pareiškėjo skunde nurodytais argumentais. Netenkinus pareiškėjo pagrindinio reikalavimo dėl LEA Sprendimo panaikinimo, pareiškėjo išvestiniai skundo reikalavimai dėl įpareigojimo Agentūrą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą ir įpareigojimo pašalinti padarytą pažeidimą ar įvykdyti kitą Komisijos nurodymą, taip pat atmestini. Pareiškėjo skundas atmetamas kaip nepagrįstas visa apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo V. A. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė